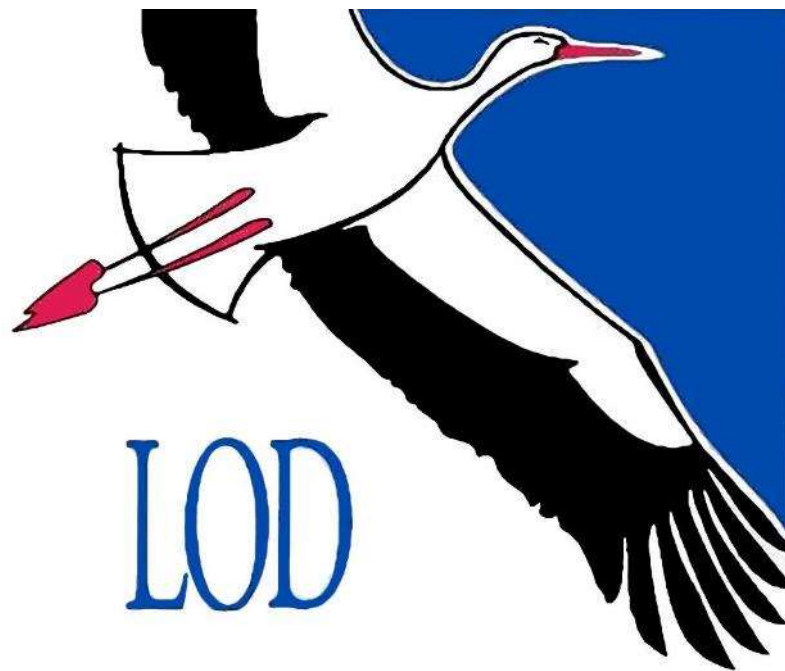

2024 m. Lietuvos ornitologų draugijos veiklos kryptys ir tikslai

2024 m.

Visuotiniam LOD narių susirinkimui

2024 m. LOD veiklos kryptys

Paukščių ir jų buveinių praktinė apsauga

Paukščių ir biologinės įvairovės apsaugos aktualijų viešinimas

Draugijos narių ir sekėjų plėtra, informavimas, jų aktyvumo skatinimas

Paukščių taikomieji tyrimai, stebėsena/monitoringas

Ornitologinė ekspertizė

Advokacija įvairiais aplinkosauginiais, tame tarpe teisiniais, klausimais

Bendradarbiavimas nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu

Visuomenės įtraukimas į paukščių pažinimą ir stebėjimą

2024 m. LOD veiklos tikslai

rūpintis Lietuvoje aptinkamų laukinių paukščių ir jų gyvenamųjų vietų apsauga bei globa;

organizuoti ir vykdyti paukščių taikomuosius ir kitus tyrimus bei jų stebėseną;

skatinti draugijos narių, sekėjų ir rėmėjų gamtosauginę bei šviečiamąją veiklas paukščių apsaugos srityje, gilinti jų gamtosaugines žinias, gerinti paukščių stebėjimo įgūdžius;

informuoti visuomenę apie naujausius pasiekimus ornitologijoje ir paukščių apsaugoje, apie Lietuvos paukščių apsaugos problemas bei galimus jų sprendimo būdus;

kurti ir teikti siūlymus dėl paukščių apsaugos ir racionalaus jų naudojimo valstybinėms ir kitoms institucijoms bei piliečiams ir rūpintis jų įgyvendinimu;

kurti ir remti paukščių apsaugos programas, ruošti projektus ir, esant reikalui, jų ekspertizes, pasitelkiant ekspertus iš Lietuvos, kitų valstybių ir tarptautinių organizacijų;

organizuoti konferencijas, pasitarimus, diskusijas, seminarus, paukščių apsaugos ir svarbių teritorijų išsaugojimo akcijas ir kitus renginius;

bendradarbiauti su Lietuvos ir kitų valstybių įvairiomis institucijomis bei asociacijomis, dalyvauti jų veikloje, taip pat dalyvauti tarptautinėse gamtosauginėse ir mokslinėse programose bei projektuose;

Stiprinti Draugijos žmogiškuosius, materialinius ir finansinius pajėgumus, rūpintis jos narių, sekėjų ir rėmėjų skaičiaus augimu, rūpintis jų švietimu bei tinkamu informavimu

Paukščių ir jų buveinių apsauga 2024 m. [1]

- „*Suinteresuotų institucijų pajėgumų pritaikymas, gerinant upinių ir mažųjų žuvėdrų apsaugos būklę Lietuvoje*“ LIFE-TERNS
 - ES LIFE programos finansuojamas projekto
 - **galutinės ataskaitos teikimas**
- „Mažosios žąsies svarbiausių teritorijų tinklo apsauga prisitaikant prie klimato kaitos“ LWfG LIFE Climate
 - ES LIFE programos finansuojamas **tarptautinis** (5 šalių) projektas
 - **ketvirtą įgyvendinimo metą**
- „Šlapių pievų ir žemapelkių pritaikymas tvariam ūkininkavimui, siekiant užtikrinti ilgalaikę griežlės ir nykstančių tilvikų apsaugą“ LIFEfarms for birds
 - ES LIFE programos finansuojamas projekto
 - **Pradėtas 2022 m. rugsėjo mėn., antrą metą**
- „Jūros paukščių priegauda žvejybiniuose tinkluose: tyrimai ir priemonės jos sumažinimui“
 - Vokietijos federalinės gamtos apsaugos agentūros finansuojamas projektas
 - **Paskutiniai įgyvendinimo metai**
- Žalvarnių apsaugai skirtas 6-ių metų projektas, gerinant laisvėje gyvenančios populiacijos būklę, taip pat išleidžiant ir adaptuojant nelaisvėje išaugintus paukščius
 - **Naujas projektas, pradžia – 2024 m.** Pagrindinis partneris – Kauno T.Ivanausko Zoologijos sodas, partneriai: LOD, APVA
 - Planuojamas AM finansavimas

S. Minkevičiaus nuotr.

Paukščių ir jų buveinių apsauga 2024 m. [2]

- Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „Paukščių populiacija žemės ūkio naudmenose 2023 metais“ nustatymo ir biologinės įvairovės kaitos vertinimas
 - 2024 m. tyrimams planuojamas finansavimas
- Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „Paukščių populiacija miškuose 2023 metais“ nustatymo ir biologinės įvairovės kaitos vertinimo tyrimų organizavimas – galimai, pirminių tyrimų pradžia
 - 2024 m. tyrimams finansavimas neskirtas, LOD savanoriškai inicijuojami mažesnės apimties tyrimai
 - *Ateityje planuojamas AM finansavimas*
- Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „Miesto paukščių populiacija 2024 metais“ nustatymo ir biologinės įvairovės kaitos vertinimo tyrimų organizavimas: nauja LOD veikla – pirminių tyrimų pradžia
 - 2024-2026 m. tyrimams skirtas Vilniaus m. sav. finansavimas
 - 2024 m. savanoriškais pagrindais bus pradėti tyrimai ir kituose miestuose – Molėtai, Trakai, Prienai, kt.?
- Bendradarbiavimas su apsauginių stiklo plėvelių gamintojais, siekiant ženkliai sumažinti paukščių žūtį dėl susidūrimo su stiklais
 - *Nauja veikla – numatomos LOD savanoriškos bendros veiklos su gamintojo partneriais Lietuvoje*, finansuojant tik apsauginių priemonių demonstracinį įdiegimą.
 - Planuojamas demonstracinis vieno pastato stiklų apklijavimas saugia plėvele, taip pat bendradarbiavimas viešinant apsauginių plėvelių įrengimo galimybes
- PAST apsaugos tikslų rengimas
 - 2024 m. numatoma užbaigti visų PASAT apsaugos tikslų parengimą ir pateikimą AM jų įteismui
 - *Bendradarbiavimas AM suformuotoje įvairių institucijų ekspertų darbo grupėje, savanoriška LOD veikla*

Paukščių ir jų buveinių apsauga 2024 m. [3]

- Projektų paraiškų ES LIFE Programos finansavimui gauti rengimas (LOD pateikiant vieną paraišką kaip pagrindinis pareiškėjas ir ne mažiau vienos kaip projekto partneris)
 - **LOD darbuotojų su partneriais iniciatyva**
 - **Finansavimas bus skirtas ne anksčiau 2025 m.**
- Tikslinių rūšių apsauga ir stebėseną - kukutis, uralinė pelėda, papildomai didysis dančiasnapis
 - „IKI“ paramos sutartis (nutrauktas finansavimas 2015 m.)
 - **tęsiamas dėl sutaupytų lėšų**
- „2023 Metų paukščio“ – baltojo gandro, akcijos tęstinumas, susijęs su 2024 m. organizuojama tarptautine baltųjų gandrų lizdaviečių apskaita
- „2024 Metų paukščio“ – mažoji musinukė, akcija (bendradarbiaujant su VDU)
- Įprastų kaimo paukščių stebėseną danų ūkiuose „Inglebity“
 - **tęsiama septintus metus**
 - **Finansuoja danų žemės ūkio kompanija „Inglebity“**

Paukščių ir jų buveinių apsauga 2024 m. [4]

- VEJ tyrimai ir monitoringas – **2024 m. palaipsniui atsisakoma tyrimų naujai planuojamuose parkuose (vykdomi tik keli tęstiniai sutartiniai įsipareigojimai)!**
- Nykstančių miško paukščių perimviečių įrengimas ir stebėseną:
 - *ereliams žuvininkams ir juodiesiems gandrams, d. dančiasnpiams, klykuolėms - finansuojama 1,2 proc. ir rėmėjų lėšomis*
 - *mažiesiems ereliams rėksniams, pelėsakaliams, naminėms pelėdoms ir mažsiemiems apuokams – VE vystytojai, elektros perdavimo linijų operatoriai*
- Žvirblinių paukščių globa žiemą – miestuose, demonstracinio pobūdžio
 - **finansuojama 1,2 proc. ir rėmėjų lėšomis**
- Advokacija sprendžiant paukščių ir jų buveinių apsaugos klausimus teisiniu/politiniu lygmeniu
- Kartu su *BirdLife* darbuotojais su paukščių apsauga susijusių ES teisinių bei pozicinių dokumentų aptarimai ir rengimas, t.p. advokacija nacionaliniu lygmeniu
- Dalyvavimas oficialiuose AM posėdžiuose, AM kviestinėse diskusijose-konsultacijose, darbo grupėse

Paukščių apsaugos viešinimas 2024 m.

- LOD ir „LIFE-TERNS“ svetainė, „LWFG LIFE Climate“ ir „LIFEfarms“ polapiai
- LOD FB paskyra, LOD „grupė“, YouTube kanalas
- Žurnalas „Paukščiai“
- Paukščių bei jų buveinių apsaugos reguliarios naujienos žiniasklaidoje, siekiant didinti žiniasklaidos šaltinių įvairovę ir gerinant informacijos pasiekiamumą visuomenei
- Renginiai visuomenei (tradiciniai LOD renginiai - paukščių palydos šalies mastu, „Ralis“, „Žalia varna“, renginiai bei standai Vilniaus m., renginiai švietimo įstaigose („Spring Alive“) ir kt. organizacijoms
- Leidiniai (LIFEfarms projekto lankstinukas, kalendoriai)
- Dalyvavimas įvairiose žiniasklaidos laidose (TV, radijo reportažai, internetinė medija ir kt.)
- Oficialių valstybinių institucijų (ne tik gamtosauginių) ir privačių įmonių informavimas gamtosaugos klausimais
- Individualūs kontaktai su visuomene susitikimų metu, telefonu ir el. paštu
- Informaciniai seminarai suinteresuotoms grupėms įgyvendinant „LIFE-TERNS“, „LWFG LIFE Climate“, „LIFEfarms“ ir žalvarnio apsaugos, Vilniaus m. paukščių tyrimų ir kt. projektus

Lietuvos ornitologų draugija

+ Pakviesti

Draugijos narių pritraukimas 2024 m.

- Metų paukščio – mažosios musinukės, taip pat baltojo gandro lizdų inventorizacija/stebėseną
- Gamtiniai renginiai visuomenei – „Žalia varna“, „Rudeninės paukščių palydos“, paukščių stebėtojų ralis „Kuršių marios-2024“, LIFE projektų ekskursijos
- Kalėdinis paukščių stebėjimo maratonas, Klubas 250, „Paukščiai prie mano namų“
- Paukščių globos iniciatyvos (lesinimas žiemą, pagalba tvarkant ar įrengiant dirbtines lizdavietes, kt.)
- LOD portalas ir Facebook LOD ir „LOD grupė“
- Paukščių stebėjimo duomenų informacinė sistema, retų paukščių stebėjimai LOD portale
- Individualus bendravimas

Paukščių tyrimai 2024 m.

- Žiemojančių vandens paukščių apskaita – tęstinė veikla
- Įprastų kaimo kraštovaizdžio paukščių stebėseną – tęstinė veikla
- Įprastų miško paukščių stebėsenos inicijavimas/pradžia – **nauja veikla**
- Miesto paukščių stebėsenos inicijavimas/pradžia – **dalina (Vilniaus m. sav.) finansuojama nauja veikla**
- Metų paukščio – baltojo gandro lizdų inventorizacija/monitoringas – tęstinė veikla
- Metų paukščio - mažosios musinukės tyrimai – nauja veikla, bendradarbiaujant su VDU
- VEJ poveikis paukščiams (monitoringas, tyrimai) – tęstinė veikla
- Vandens paukščių apskaitos žuvininkystės ūkiuose (20-yje), nustatant paukščių daromą žalą akvakultūros ūkiams – **nauja, ŽŪM ir akvakultūros ūkių finansuojama veikla**
- LOFK/retų rūšių/fenologiniai stebėjimai – tęstinė veikla
- Žvejybos jūroje įtaka vandens paukščiams – tęsiami 2013 metais pradėti darbai
- Migruojančių mažųjų žąsų stebėseną bei tyrimai („LWFG LIFE Climate“ proj.) – tęstinė veikla
- Nykstančių pievų tilvikinių paukščių stebėseną LIFEfarms projekto teritorijose – tęstinė veikla
- Duomenų rinkimas ir jų analizavimas „Fauna“ leidiniui – tęsiami 2022 metais pradėti darbai

J. Morkūno nuotr.

Advokacija ir ekspertizė 2024 m.

- Saugomų teritorijų (Natura 2000), miškų apsauga, naujų tikslinių saugomų rūšių esančioms PAST papildymas, PAST apsaugos tikslai, rekomendacijos dėl VEJ veiklos
- ST direkčių, AM, VSTT konsultavimas
- Bendros advokacijos veiklos su kitomis gamtinėmis NVO gyvūnų gerovės, miškų, žemės ūkio, vėjo energetikos bei žuvininkystės politikos klausimais
- Dalyvavimas AM ir ŽŪM darbo grupėse gyvūnų gerovės, vėjo energetikos plėtros, verslinės žvejybos, Kaimo plėtros programos ir kt. klausimais
- Paukščių žuvimo žvejybos tinkluose problematikos reikšmingumo vertinimas ir aptarimai
- Gamtinių NVO atstovavimas AM įsteigtoje Miškų konsultacinėje Taryboje (LOD direktorius)
- Paukščių apsaugos užtikrinimas, įgyvendinant Nacionalinės žuvininkystės Aplinkos apsaugos programą (naujo ES finansavimo laikotarpio (iki 2028 m.) metu)
- Advokacija EK lygmeniu paukščių bei biologinės įvairovės klausimais: tiesiogiai – dalyvavimas EK NADEG ekspertų grupės veikloje, bendros su kt. NVO pozicijos LOD vardu, ir per BirdLife sekretoriatą

Tarptautinis bendradarbiavimas 2024 m.

- Duomenys europiniam „Įprastų paukščių indeksui“
- Dalyvavimas Buveinių ir Paukščių direktyvos tikslinės darbo grupės veikloje (NTF)
- Žemės ūkio tikslinės darbo grupės (ATF) konsultavimas
- Dalyvavimas Jūrinių paukščių apsaugos darbinės grupės (MTF) veikloje
- BirdLife, EK klausimynai
- BirdLife Europos padalinio konsultacijos, bendros iniciatyvos, LOD finansinis įnašas formuojant BirdLife biudžetą (BirdLife ir BirdLife ECA padalinio)
- Bendros gamtosauuginės iniciatyvos kartu su kitų šalių ar tarptautinėmis NVO
- Tarptautinio ES LIFE programos finansuojamo projekto „Mažosios žąsies svarbiausių teritorijų tinklo apsauga prisitaikant prie klimato kaitos - LWfG LIFE Climate“ įgyvendinimas su 8-iais penkių šalių partneriais bei tarptautine Migruojančių vandens paukščių apsaugos organizacija „AEWA“

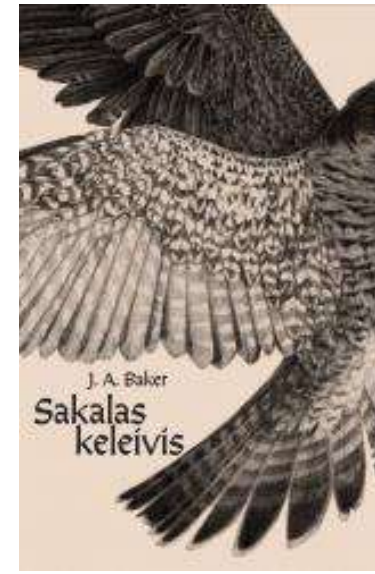
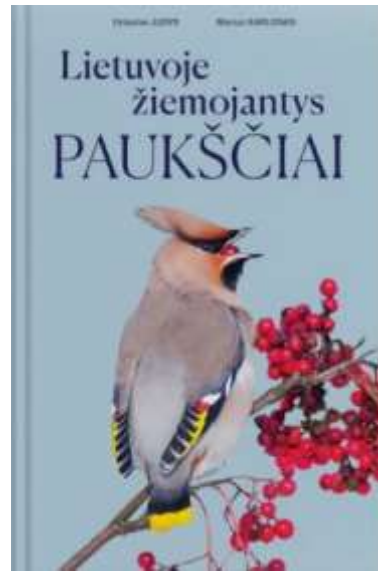

EBBA2
European Breeding Bird Atlas

Visuomenės įtraukimas į paukščių pažinimą ir stebėjimą

- „Ornitostogų“ mokykla, bendradarbiaujant UAB „Ornitostogos“ ir LOD
- Paukščių stebėjimai LOD portale ir fenologijos informacinėje sistemoje
- LOFK
- 24-asis paukščių stebėtojų ralis „Kuršių marios“
- Žurnalas „Paukščiai“ (4 numeriai)
- Klubas 250
- „Paukščių palydos“
- „Paukščiai prie mano namų“
- „Kalėdinis paukščių stebėjimo maratonas“
- „Metų paukščio – baltojo gandro akcija“
- Kvietimas rinkti duomenis rengiamam leidiniui „Fauna.Paukščiai“

Komercinė veikla/prekyba

- Žurnalas „Paukščiai“
 - *BirdLife* partnerystės paukščių ženkleliai
 - Ankstesniais metais išleistos trys knygos
 - Kitų leidėjų išleistos 4 knygos apie paukščius

Parama LOD veikloms

- 1,2 proc. – tikimasi didžiausios paramos
- Individuali parama LOD (fiziniai asmenys, privačios įmonės – santykinai nedidelės apimtys)

**Skirk 1,2% GPM
LOD iniciatyvoms**

LOD plėtra ir sąlygų gerinimas

- LOD viešinimo eksperto įdarbinimas
- Nuo metų pradžios įdarbinti du patyrę specialistai - ornitologai
- Naujos paraiškos ES LIFE programos projektams (planuojamos - 2)

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

